

ПРАВИЛНИК ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ИНСТИТУТ ПО ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ И ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР „ПРОФ. Д-Р БОРИСЛАВ БОРИСОВ“

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда устройството и дейността на Института по интелектуална собственост и технологичен трансфер „проф. д-р Борислав Борисов“, създаден с Постановление на Министерски съвет на Република България №54 от 2017 г., като основно звено на Университета за национално и световно стопанство (УНСС) по смисъла на чл. 25, ал. 2 и чл. 26б, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) и преименуван с Постановление №33 от 2023 г., наричан по-нататък „Институт“.

Чл. 2. (1) Институтът няма статут на самостоятелна научна организация по смисъла на §1, т. 1. От допълнителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

(2) Институтът осъществява своята дейност в съответствие с приложимите законови и подзаконовни нормативни актове в областта на висшето образование и науката и вътрешните разпоредби на УНСС.

(3) Институтът има наименование на български език „Институт по интелектуална собственост и технологичен трансфер“ и на английски език „Institute of Intellectual Property and Technology Transfer“. Задължително, преди или след наименованието на Института, се посочва и наименованието на университета.

(4) Институтът е създаден за неопределен срок.

Чл. 3 (1) Основната дейност на Института е извършването на дългосрочна научноизследователска дейност в областта на интелектуалната собственост и творческите индустрии.

(2) Институтът развива научните знания и връзката им с практиката с цел достигането на високи научни резултати, както и такива с обществена значимост, които допринасят за постигането и поддържането на най-високи нива на официални научни показатели и рейтинг на УНСС.

(3) За постигането на целта по ал. 2 Институтът:

1. провежда научни изследвания и публикува получените от тях резултати в реномирани научни издания с международен научен рейтинг;

2. организира и участва в национални и международни научни форуми и други академични прояви в областите на своята изследователска работа;
3. разработва и изпълнява международни, национални и университетски проекти;
4. изгражда и участва в активни международни, национални и университетски мрежи и поддържа мрежа от контакти с организации и специалисти в областите на своята изследователска работа;
5. извършва и други дейности, които са в съответствие с неговата основна цел.

Глава втора

ПЛАНИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА ИНСТИТУТА

Чл. 4 (1) Научноизследователската политика на Института се реализира посредством многогодишни (до 3 години) и годишни планове за научноизследователска дейност.

(2) Плановите за научноизследователската дейност на Института включват:

1. научноизследователска дейност с проектно финансиране и/или
2. научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС.

(3) Плановите за научноизследователската дейност на Института се обсъждат от Научния съвет на Института и се предоставят на заместник-ректора, отговарящ за НИД, в срок до 31 декември на предходната година. Годишният план се представя пред разширен състав на Програмния съвет по научноизследователската дейност (ПС по НИД) на УНСС, който взема съответното решение. Годишният план се утвърждава от Академичния съвет на УНСС.

(4) Изменения и допълнения в плановите за научноизследователската дейност на Института се правят по реда на тяхното утвърждаване.

Чл. 5. (1) Резултатите от изпълнението на плановите за научноизследователската дейност се отчитат посредством:

1. годишен отчет за изпълнение на плана за научноизследователската дейност;
2. междинен отчет за изпълнение на плана за научноизследователската дейност, финансирана от бюджета на УНСС.

(2) (Доп. - 17.10.2025 г.) Годишният отчет за изпълнение на плана за цялостната научноизследователска дейност на Института се изготвя въз основа на индивидуалните отчети на членовете на изследователския състав на Института, обсъжда се от Научния съвет на Института и се предоставя на заместник-ректора, отговарящ за НИД, в срок до 31 декември на съответната година. Годишният отчет се представя пред разширен състав на ПС по НИД на УНСС, който взема съответното решение. Годишният отчет се утвърждава от Академичния съвет на УНСС и следва да се публикува на електронната платформа на института.

(3) (Отм. - 17.10.2025 г.)

Чл. 6. (1) Всеки член на изследователския състав на Института планира своята научноизследователска дейност, осъществявана в Института, и отчита нейното изпълнение минимум веднъж годишно.

(2) Индивидуалните планове и отчети на научноизследователската дейност на членовете на изследователския състав, осъществявана в Института, се обобщават на ниво Институт и са неразделна част от обобщените планове и отчети, въз основа на които се изготвят съответните планове за научноизследователска дейност на Института и отчетите за тяхното изпълнение.

(3) Членовете на изследователския състав на Института, които осъществяват учебна дейност по реда на чл. 9 планират и отчитат тази дейност при установените за УНСС условия и ред и в определените за това форми и срокове.

Чл. 7. (1) Научноизследователската дейност с проектно финансиране се реализира в съответствие с конкретните условия и срокове на съответните договори за финансиране.

(2) Резултатите от научноизследователската дейност с проектно финансиране се отчитат в годишните индивидуални отчети на членовете на изследователския състав на Института, както и в годишния отчет на Института.

Чл. 8 (1) Резултатите от индивидуалната научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС, за членовете на изследователския състав на Института, се отчитат съобразно Номенклатурата за планиране и отчитане на НИД в Индивидуалните годишни планове на научно-преподавателския състав на УНСС.

(2) Годишният норматив за научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС:

1. за членовете на изследователския състав на Института, назначени на пълен щат за осъществяване на научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС, се равнява на 1600 часа съгласно приетия норматив за пълна заетост в УНСС;

2. за членовете на изследователския състав на Института, назначени на непълен щат за осъществяване на научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС, се определя на база норматива по предходната точка, който се редуцира пропорционално;

3. не подлежи на редукция, произтичаща от заемане на ръководни и административни длъжности в УНСС.

(3) Резултатите от индивидуалната научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС, се отчитат в междинните и годишните индивидуални отчети на членовете на изследователския състав на Института, както и в междинните и годишните отчети на Института.

(4) Резултати, включени в индивидуалните отчети на научноизследователската дейност, финансирана от бюджета на УНСС, на член на изследователския състав на Института не могат да дублират резултати от научноизследователски дейности, включени в

индивидуалния отчет на същото лице като част от научно-преподавателския състав на УНСС, както и резултати от научноизследователски дейности в проектно финансиране.

Чл. 9. (1) Лицата, заемащи академични длъжности на основен трудов договор в Института, съобразно тяхното направление на научноизследователска работа могат да осъществяват и учебна дейност по този договор в УНСС до 50 на сто от нормативна за учебна заетост, определен за научно-преподавателския състав на УНСС.

(2) Часовете над така определения норматив не могат да бъдат възлагани на лицата по ал. 1 под никаква форма.

(3) Възложените часове учебна дейност на лицата по ал. 1 не подлежат на редукция, произтичаща от заемане на ръководни и административни длъжности в УНСС.

Глава трета

СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 10. Към Института функционират следните центрове:

1. Център за информационно обслужване;
2. Център по управление на проекти в областта на интелектуалната собственост и творческите индустрии;
3. Офис за трансфер на технологии.

Чл. 11. (1) Органи за управление на Института са:

1. Научен съвет;
2. Директор.

(2) Дейността на директора се подпомага от заместник-директор по научноизследователската дейност и заместник-директор по организационната политика.

Чл. 12. (1) Научният съвет е колективен орган за научно ръководство на Института и има постоянен състав от членове, който включва:

1. (Изм. - 17.10.2025 г.) всички хабилитирани лица или лица с ОНС „доктор“, които са членове от състава на Института;
2. пет (5) хабилитирани лица от УНСС или от други висши училища и научни организации, както и специалисти от практиката с ОНС „доктор“, които се предлагат от директора на Института и се утвърждават от ректора;
3. заместник-директорите на Института.

(2) (Нова – 17.10.2025 г.) Членовете на Научния съвет, определени по реда на ал. 1, т. 2 са постоянно действащи и се променят по предложение на директора на института и се утвърждават от ректора.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - 17.10.2025 г.) Научният съвет на Института:

1. определя научната политика на Института и контролира нейното изпълнение;

2. обсъжда проектите на многогодишни и годишни планове за научноизследователската дейност на Института;
 3. обсъжда годишните и междинните отчети за изпълнението на планове за научноизследователската дейност на Института и годишните отчети на центровете към Института;
 4. обсъжда научните разработки на членовете на изследователския състав на Института;
 5. открива, преобразува и закрива секции и лаборатории (изследователски групи) в Института;
 6. обсъжда и предлага на Академичния съвет на УНСС откриването, преобразуването и закриването на центрове към Института;
 7. обсъжда и решава и други въпроси, които са от негова компетентност относно дейността и развитието на Института и на неговия кадрови състав.
- (4) (Предишна ал. 3, изм. - 17.10.2025 г.) Председател на Научния съвет е директорът на Института.
- (5) (Предишна ал. 4, изм. - 17.10.2025 г.) Заседанията на Научния съвет се свикват по инициатива на неговия председател. Заседанията се считат за редовни при присъствие на 2/3 от членовете на Научния съвет. Решения се вземат с явно гласуване, с обикновено мнозинство на присъстващите. За всяко заседание на Научния съвет се води протокол.

Чл. 13. (1) Директорът на Института е хабилитирано лице на трудов договор в УНСС, което се избира от Академичния съвет по предложение на Научния съвет на Института, съгласувано с ректора, за срок от четири години.

(2) Назначаването на директора става със заповед на ректора.

(3) Директорът на Института:

1. провежда политика по развитието на Института;
2. организира и ръководи цялостната дейност на Института;
3. осъществява оперативното управление и контрола на дейността на Института;
4. представлява Института като основно звено на УНСС пред външни организации и институции в рамките на своите компетентности по този правилник и пълномощия, предоставени му от този правилник или изрично в писмен вид от ректора или заместник-ректора, отговарящ за НИД;
5. провежда кадровата политика на Института като основно звено на УНСС и осигурява условия за кариерното развитие на състава на Института;
6. предлага на ректора щата на Института за утвърждаване и щатния състав за назначаване;
7. прави предложения до ректора за привличане на изследователи в Института;
8. подготвя за утвърждаване от ректора на договори за асоцииране, за сътрудничество и за съвместни дейности с научни и други организации и институции в страната и чужбина;
9. подготвя и представя на ректора за сключване всички договори с възложители и изпълнители извън Университета;

10. организира и ръководи заседанията на Научния съвет на Института, когато е негов председател;

11. подготвя необходимите планове и отчети за работата на Института;

12. определя ръководителите и работните екипи по проектите, програмите и задачите, включени в плана за научноизследователската дейност на Института;

13. контролира спазването в Института на университетските, както и определени от него вътрешни правила за трудова и технологична дисциплина;

14. прави предложения до ректора за стимулиране и санкциониране на лицата с трудови договори към Института;

15. организира издаването на научна, учебна и друга литература по предмета на дейност на Института;

16. утвърждава индивидуалните планове и отчети на членовете на изследователския състав на Института;

17. извършва и всички други дейности в областта на своята компетентност по управлението на Института като основно звено на УНСС, както и такива, които са му делегирани писмено от ректора или заместник-ректора, отговарящ за НИД, или с решение на Академичния съвет.

(4) Директорът организира отчитането на дейността на Института по реда на глава втора от този правилник съобразно изискванията на вътрешните разпоредби на УНСС.

Чл. 14. (1) Заместник-директорът по научноизследователска дейност на Института е хабилитирано лице или лице с ОНС „доктор“, на трудов договор в УНСС, което:

1. подпомага директора в неговата дейност по цялостното осъществяване на дейността на Института;

2. ръководи и отговаря за изпълнението на поставените задачи от директора на Института в сферата на научноизследователската дейност.

3. замества директора на Института в негово отсъствие.

(2) Заместник-директорът по научноизследователската дейност на Института е на пряко подчинение на директора на Института. Назначава се от ректора на УНСС по предложение на директора на Института.

(3) (Нова – 17.10.2025 г.) Редът за освобождаване на Заместник-директора по научноизследователската дейност на Института се реализира по реда на неговото назначаване.

Чл. 15. (1) Заместник-директорът по организационната политика на Института е лице с ОНС „доктор“, назначено на административна щатна бройка в Института, което:

1. подпомага директора в неговата организационно-административна дейност по цялостното осъществяване на дейността на Института съобразно указанията на директора;

2. ръководи и отговаря за изпълнението на поставените задачи от директора на Института в направление организационно-административна дейност;

3. замества директора на Института при отсъствието на заместник-директора по научноизследователската дейност.

(2) Заместник-директорът по организационната политика на Института е на пряко подчинение на директора на Института. Назначава се от ректора на УНСС по предложение на директора на Института.

(3) (Нова – 17.10.2025 г.) Редът за освобождаване на Заместник-директора по организационната политика на Институт се реализира по реда на неговото назначаване.

Глава четвърта

КАДРОВИ СЪСТАВ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ, ФИНАНСИРАНА ОТ БЮДЖЕТА НА УНСС

Чл. 16. Кадровият състав на Института включва:

1. лица на академични длъжности;
2. лица на неакадемични длъжности.

Лица на академични длъжности

Чл. 17. (1) Лица, заемащи академични длъжности в УНСС или в други висши училища или научни организации в страната, които желаят да бъдат назначени, съответно прехвърлени съгласно ЗРАСРБ на същата академична длъжност в Института за осъществяване на научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС, подават заявление до директора на Института.

(2) Заявлението по ал. 1 се разглежда от Научния съвет на Института и при положително решение директорът на Института предлага на ректора назначаването, съответно прехвърлянето на кандидата на съответната академична длъжност в Института.

Чл. 18. Членовете на академичния състав на щат в Института се атестират периодично по реда на Правилника за атестиране на академичния състав в УНСС при съблюдаване на следните специфични правила:

1. Атестационната комисия на Института се назначава със заповед на заместник-ректора, отговарящ за НИД;
2. докладът, представящ дейността на атестираното лице за атестационния период, се подготвя от директора на Института;
3. докладът на Атестационната комисия се внася за обсъждане и приемане в Научния съвет на Института.

Лица на неакадемични длъжности

Чл. 19. (1) За осъществяване на научноизследователска дейност, финансирана от бюджета на УНСС, в Института могат да бъдат назначавани лица на неакадемичната длъжност „изследовател“.

(2) Лица, заемащи академични длъжности в УНСС или в други висши училища или научни организации, могат да бъдат назначени на длъжността „изследовател“ при условията на чл. 110, съответно 111 от Кодекса на труда (КТ).

(3) (Изм. – 17.10.2025 г.) За вътрешни съвместители по ал. 2 минимално изискуемата обща стойност при отчитане на НИД се завишава с една втора.

(4) С новопостъпващо лице без академична длъжност се сключва срочен трудов договор за длъжността „изследовател“ за срок не по-дълъг от три години.

(5) Три месеца преди изтичане на срока на трудовия договор по ал. 4 и след обсъждане на постигнатите от лицето научни резултати по реда на настоящия правилник, разширеният състав на ПС по НИД взема решение и прави мотивирано предложение до ректора за сключване на постоянен трудов договор или за прекратяване на трудовия договор.

(6) (Нова – 17.10.2025 г.) Изследователите се разделят на четири групи съгласно Европейска харта на изследователите:

R1 - първо ниво изследовател – изследователи, извършващи изследвания под ръководство до получаване на научно-образователна степен “доктор“ или еквивалентно ниво на компетентност и опит;

R2 - признат изследовател – изследователи с докторска степен или еквивалентно ниво на компетентност и опит, които все още не са установили значително ниво на независимост при разработването на собствени изследвания, привличането на финансиране или ръководенето на изследователска група;

R3 - доказан изследовател – изследователи с докторска степен или еквивалентно ниво на компетентност и опит, които са в състояние самостоятелно да развиват свои собствени изследвания, да привлекат финансиране и да ръководят изследователска група;

R4 - водещ изследовател – изследователи с докторска степен или еквивалентно ниво на компетентност и опит, които са признати за водещи в своята изследователска област от колегите си.

Чл. 20. За подпомагане основната дейност на Института в него могат да бъдат назначавани лица на неакадемичните длъжности специалист и експерт съобразно щатното разписание на Института.

Глава пета

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ С ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 21. За осъществяване на научноизследователска дейност с проектно финансиране с лицата се сключват договори, съответстващи на изискванията и срока на съответния договор за финансиране.

Глава шеста

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл. 22. Материалното, техническото, информационното, енергийното, комуникационното, финансовото и друго ресурсно осигуряване и обслужване на Института като основно звено на УНСС, както и трудовото възнаграждение на неговия кадрови състав, се осъществяват на същите принципи, при същите условия и ред, както за останалите основни звена на Университета.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този правилник е разработен на основание § 6 от Преходните и заключителните разпоредби на Типовия правилник за устройството и дейността на институтите на УНСС.

§ 2. За неуредените с този правилник въпроси се прилага законодателството на Р България в областта на висшето образование и науката, Правилникът за дейността на УНСС, други правилници на университета и решенията на Академичния съвет.

§ 3. (Изм. – 17.10.2025 г.) Правилникът е приет с т. 12. от Решения на Академичния съвет на УНСС № 6 на заседанието му от 29.06.2022 г. и влиза в сила от датата на приемането му. Изменения и допълнения са направени с Решения на Академичния съвет на УНСС № 4/16-18.10.2025 г.